

w sprawie wniosku Wyższej Szkoły Bezpieczeństwa w Poznaniu o ponowne rozpatrzenie sprawy oceny programowej kierunku zarządzanie prowadzonego w Wyższej Szkole Bezpieczeństwa w Poznaniu na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym.

§ 1

Na podstawie art. 245 ust. 4 i 5 w zw. z art. 258 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 574 z późn. zm.) Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej:

utrzymuje ocenę pozytywną z okresem obowiązywania skróconym do 2 lat wyrażoną w uchwale nr 740/2022 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 5 września 2022 r. w sprawie oceny programowej na kierunku zarządzanie prowadzonego w Wyższej Szkole Bezpieczeństwa w Poznaniu na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym.

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej, uwzględniając opinię zespołu odwoławczego, uznało, iż argumenty oraz informacje dodatkowe przedstawione we wniosku Wyższej Szkoły Bezpieczeństwa w Poznaniu o ponowne rozpatrzenie sprawy oceny programowej na kierunku zarządzanie prowadzonego w Wyższej Szkole Bezpieczeństwa w Poznaniu na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym nie uzasadniają zmiany oceny wyrażonej w § 1 uchwały nr 740/2022 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 5 września 2022 r.

Pozytywna ocena z okresem obowiązywania skróconym do 2 lat, o której mowa w § 1 przedmiotowej Uchwały, została wydana zgodnie z określonymi w Statucie Polskiej Komisji Akredytacyjnej warunkami przyznawania ocen, uwzględniającymi stopień spełnienia poszczególnych kryteriów oceny programowej.

Skrócony okres obowiązywania oceny wynika stąd, iż kryterium:

2. realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się;

3. przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie;

10. polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów;

– zostały spełnione częściowo.

Pozostałe kryteria zostały spełnione. W efekcie proces kształcenia realizowany w Wyższej Szkole Bezpieczeństwa w Poznaniu nie w pełni umożliwia studentom kierunku zarządzanie osiągnięcie założonych efektów uczenia się dla studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym.

W § 2 przedmiotowej uchwały Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej zidentyfikowało następujące błędy i niezgodności:

W odniesieniu do kryterium 2

1. Z powodu braku części sylabusów nie jest możliwa kompleksowa weryfikacja poprawności treści programowych w odniesieniu do zajęć tworzących program studiów oraz wykazanie ich zgodności z założonymi efektami uczenia się.
2. Nakład pracy niezbędny do osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć lub grup zajęć został niepoprawnie oszacowany dla wszystkich zajęć. Uczelnia nie przedstawiła dowodów realizacji części zajęć w postaci: ćwiczeń w terenie, egzaminów, instruktaży, konsultacji, narad, zaliczeń wskazanych jako zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia. Istnieje wątpliwość co do realizacji tej części zajęć.
3. W planie studiów nie ujęto zajęć z dziedziny nauk humanistycznych.
4. Wymiar godzin i forma zajęć z języka obcego przedstawiona w planie studiów uniemożliwia uzyskanie przez studentów kompetencji w zakresie opanowania języka obcego co najmniej na poziomie B2.
5. Liczba godzin praktyk w sylabusie nie jest zgodna z liczbą godzin deklarowanych w programie studiów.

W odpowiedzi Uczelnia ustosunkowała się do nieprawidłowości wskazanych w raporcie zespołu oceniającego, a także przedstawiła przyjęty przez właściwe gremia nowy program studiów na kierunku zarządzanie (uchwała nr 01/04/2022 z dn. 13 czerwca 2022 r.), dla cyklu kształcenia rozpoczynającego się w roku akademickim 2022/2023, a także sylabus zajęć z języka angielskiego. Wprowadzone zmiany w zakresie sylabusów, wyliczeń godzin wymagających i niewymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów, wciąż występujące różnice pomiędzy sylabusami i programem studiów, a także przedstawiona argumentacja nie wyeliminowały wszystkich nieprawidłowości.

Stanowisko Uczelni

1. Uczelnia wyjaśnia, że udostępniła zespołowi oceniającemu wszystkie sylabusy z całego cyklu kształcenia objętego procesem wizytacji (edycje studiów 2019-2021), umieszczając do nich link odsyłający do podstrony Biuletynu Informacji Publicznej (BIP), w którym Uczelnia zamieszcza programy studiów zgodnie z wymogami ustawowymi. Podtrzymana uwaga zespołu oceniającego jest dla Uczelni niezrozumiała a Uczelnia ma wątpliwości dotyczące otrzymania oraz uwzględnienia przez zespół oceniający wyjaśnienia Uczelni oraz wyżej wskazanych sylabusów.
2. Uczelnia wyjaśnia, że w odniesieniu do nakładu pracy studenta znalazło się jedynie zastrzeżenie dotyczące praktyk studenckich, gdyż co do innych form czy też rodzajów zajęć zespół oceniający nie wskazał precyzyjnych uchybień. Stąd Uczelnia informuje, że uwzględniła to zastrzeżenie zespołu oceniającego i podjęła działania naprawcze dotyczące błędnie przyjętej liczby godzin praktyk studenckich. Uczelnia informuje, że dokonała stosownych zmian w programie studiów. Obecnie praktyki realizowane są na drugim, trzecim, czwartym, piątym i szóstym semestrze i trwają łącznie 720 godz. Na każdym z semestrów praktyki trwają miesiąc, co w przeliczeniu na godziny daje łącznie 120 godz. I 4 pkt. ECTS na semestr (1 pkt ECTS=30 godz.). W semestrze piątym praktyki trwają dwa miesiące, co daje 240 godz. i 8 pkt. ECTS. Uczelnia informuje, że Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce nie precyzuje liczbowego wymiaru godzinowego praktyk zawodowych, a jedynie wskazuje na ich łączny czas w wymiarze sześciu miesięcy. Stąd też opierając się

na ww. przepisach, jak również mając potwierdzenie w postaci kilkunastu pozytywnych ocen Polskiej Komisji Akredytacyjnej, Uczelnia wskazuje, że działała w dobrej wierze. Uczelnia zaznacza, że to samo dotyczy konieczności zawierania w programie studiów informacji, czy godziny praktyk dotyczą godziny lekcyjnej czy też zegarowej. W opinii Uczelni z racji tego, że praktyki w części merytorycznej (tj. bez bezpośredniego kontaktu nauczyciela akademickiego ze studentem) nie są prowadzone przez pracownika zatrudnionego w Uczelni, a przez opiekuna zakładowego, dotyczą godzin zegarowych, choć tu również Uczelnia jest otwarta na wszelkie wskazówki w tym zakresie, gdyż dotychczas żaden z kilkunastu zespołów oceniających nie wniósł podobnego zastrzeżenia, a harmonogramy realizacji programu studiów są w tym aspekcie identyczne na wszystkich kierunkach prowadzonych w Uczelni. Uczelnia wyjaśnia, że chcąc dostosować się do uwag zespołu oceniającego wizytującego oceniany kierunek studiów, podjęła działania naprawcze i zwiększyła liczbę godzin praktyk o 30 godz. (1 pkt ECTS) w każdym semestrze za wyjątkiem piątego semestru, w którym zwiększono liczbę godzin praktyk o 60 godz. (2 pkt. ECTS). Uczelnia wyjaśnia, że na poziomie raportu z wizytacji określenia, że „liczba godzin realizowana bez bezpośredniego kontaktu nauczyciela ze studentami (2748 godz., 105,6 ECTS) zwiiera błędnie przyjętą liczbę godzin praktyk studenckich” czy też, że „nakład pracy został nieprawidłowo oszacowany”, były bardzo ogólnymi stwierdzeniami niepozwalającymi Uczelni zrozumieć istoty sformułowanej uwagi i podjęcia działań, które odpowiadałyby oczekiwaniom zespołu oceniającego. W odniesieniu do uwagi dotyczącej nieprzedstawienia dowodów realizacji części zajęć w postaci: ćwiczeń w terenie, egzaminów, instruktaży, konsultacji, narad, zaliczeń wskazanych jako zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia, a także istnienia wątpliwości co do realizacji tej części zajęć Uczelnia wskazuje, że podczas wizytacji, jak również w raporcie z wizytacji, zespół oceniający wskazał zastrzeżenie dotyczące potwierdzenia realizacji jedynie zajęć w terenie. Z kolei tylko w raporcie z wizytacji oprócz ww. wskazania znalazła się również uwaga dotycząca braku przedstawienia dowodów na realizację zajęć ćwiczeniowych w sali z praktyk studenckich. W odniesieniu do uwagi zespołu oceniającego dotyczącej braku przedstawienia dowodów na realizację zajęć terenowych (...), w tym z zajęć: *zarządzanie produkcją* oraz *język obcy* (s. 12 Raportu z wizytacji) Uczelnia informuje, że otrzymała prośbę od zespołu oceniającego dotyczącą prac z zajęć terenowych podczas wizytacji i umieściła w udostępnionym folderze w dokumentacji dotyczącej dodatkowych prośb zespołu oceniającego z dn. 26.03.2022 r. przykładowe prace z zajęć terenowych wraz z ich koncepcją, założeniami sytuacyjnymi, sylabusami, harmonogramem przebiegu zajęć terenowych oraz przykładowymi pracami studentów z zajęć terenowych. W udostępnionym folderze zawarto następujące pliki: koncepcja zajęć terenowych – kierunek zarządzanie; załącznik 1. Założenie sytuacyjne do zajęć terenowych; załącznik 2. Harmonogram przebiegu zajęć terenowych; załącznik 3. Wprowadzenie sytuacyjne; sylabusy z zajęć: *BHP i ergonomia studiowania, zarządzanie strategiczne, zarządzanie zasobami ludzkimi oraz standardy audytu wewnętrznego*. W opinii Uczelni zespół oceniający nie wskazał dokładnej liczby i nazw konkretnych przedmiotów z jakich Uczelnia miała przedstawić prace z zakresu zajęć terenowych, stąd też Uczelnia przyjęła, że zamieści przykładowe prace z wybranych zajęć. Uczelnia w załączniku 5 do wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy przedstawia sprawozdania z zajęć terenowych z zajęć wskazanych przez zespół oceniający, tj. *zarządzanie produkcją* oraz *język obcy*, a także z wybranych zajęć, takich jak: *techniki komunikacji i sprzedaży*

marketingowej, psychologia pracy i organizacji, nauki o organizacji oraz techniki badań audytorskich i kontrolerskich. Uczelnia informuje, że podjęta działania naprawcze i wprowadziła systemowo obowiązek dla nauczycieli dokumentowania zajęć terenowych. W załączniku nr 6 Uczelnia przedstawia wprowadzony wzór sprawozdania z zajęć terenowych, do którego nauczyciel będzie zobowiązany dołączyć wszystkie prace powstałe w wyniku realizacji tych zajęć. Dodatkowo w sprawozdaniu tym umieszczono informację o obowiązku wystawienia studentom ocen z zajęć terenowych. Uczelnia podkreśla, że dokonywana ocena programowa na kierunku zarządzanie przypadła w całości na czas pandemii Covid19. Uczelnia wskazuje, że w odniesieniu do uwagi zespołu oceniającego dotyczącej braku przedstawienia dowodów na realizację zajęć ćwiczeniowych w sali z praktyk studenckich wprowadziła takie zajęcia dla studentów do programu studiów. Uczelnia wyjaśnia, że jedynym dowodem świadczącym o tym, że te zajęcia się odbyły, jest lista obecności z tych zajęć, którą przedstawia w załączniku nr 7 do wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy. Uczelnia informuje, że w załącznikach nr 2, 3, 4 i 5 do wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy ponownie załącza dokumenty, jakie były zawarte odpowiednio w załącznikach nr 4, 5, 6 i 7 do odpowiedzi na raport z wizytacji. Uczelnia wskazuje, że zespół oceniający nie zgłaszał próśb o potwierdzenie realizacji wykładów, ćwiczeń w sali czy też egzaminów, instruktaży, konsultacji, narad i zaliczeń (poza oczywiście pracami etapowymi z wybranych zajęć), dlatego też zastrzeżenie ujęte w uchwale dotyczące braku potwierdzenia realizacji egzaminów, instruktaży, konsultacji oraz narad i zaliczeń jest dla Uczelni niezrozumiałym i nowym zastrzeżeniem, które do tej pory nie było podniesione w żadnym momencie wizytacji, zwłaszcza że w uchwale nie znalazły się przykładowo analogiczne uwagi o braku potwierdzenia realizacji wykładów czy też ćwiczeń w sali, gdyż zespół oceniający o nie również nie prosił.

3. Uczelnia informuje, że skierowała do zespołu oceniającego ustne pytanie podczas jednego z wirtualnych spotkań z zespołem oceniającym, czy zajęcia z języka obcego ujęte w harmonogramie realizacji programu studiów mogą być potraktowane jako zajęcia z dziedziny nauk humanistycznych. Uczelnia wskazuje, że nie otrzymała odpowiedzi w tym zakresie i dlatego też w odpowiedzi na raport z wizytacji sformułowała szczegółowe wyjaśnienie, mając nadzieję, że uzyska merytoryczne odniesienie się do przyjętego rozwiązania. Uczelnia wyjaśnia, że do tej pory nie kierowała się koniecznością ujmowania w programie studiów zajęć z dziedziny nauk humanistycznych, mając kierunek studiów przyporządkowany do dziedziny nauk społecznych. Uczelnia przeanalizowała ponownie przedstawiony zespołowi oceniającemu program studiów i stwierdzono, że zajęcia z języka obcego (zarówno obowiązkowego angielskiego, jak i do wyboru) wpisują się w dziedzinę nauk humanistycznych w liczbie 9 pkt. ECTS. Uczelnia informuje, że w wyniku sformułowanej uwagi zespołu oceniającego od roku akademickiego 2023/2024 uwzględni w programie studiów zajęcia z dziedziny nauk humanistycznych w liczbie 8 pkt. ECTS, tj. *filozofię z elementami logiki* (5 pkt. ECTS) oraz *kulturę języka z retoryką* (3 pkt. ECTS).
4. Uczelnia wyjaśnia, że starając się dostosować do uwag zespołu oceniającego, zmieniła rozkład zajęć z języka obcego (angielskiego) w ten sposób, że dodano zajęcia z języka obcego (angielskiego) również w semestrze trzecim w wymiarze 40 godzin zajęć. Stąd też w załączniku nr 2 przedstawia uchwałę Senatu nr 01/04/2022 z dnia 13 czerwca 2022 r. w sprawie ustalenia zmian w programie studiów na kierunku zarządzanie na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym na Wydziale Studiów Społecznych w Poznaniu w Wyższej Szkole Bezpieczeństwa z siedzibą w Poznaniu, w którym ujęto ww.

zmieniony układ zajęć z języka obcego (angielskiego). Uczelnia informuje, że uwagi dotyczącej formy zajęć z języka obcego przedstawionej w harmonogramie realizacji programu studiów uniemożliwiającej uzyskanie przez studentów kompetencji w zakresie opanowania języka obcego co najmniej na poziomie B2 wcześniej, tj. podczas wizytacji oraz w raporcie z wizytacji nie było, gdyż na s. 12 i 15 raportu z wizytacji uwagi dotyczyły jedynie rozkładu godzinowego zajęć z języka angielskiego, a nie ich formy, dlatego też zastrzeżenie to jest dla Uczelni niezrozumiałym i nowym zastrzeżeniem.

5. Uczelnia wskazuje, że uwaga zespołu oceniającego nadal pozostaje dla Uczelni niezrozumiała, zwłaszcza że treści zawarte w sylabusach są elementem programu studiów, a ponadto Uczelnia dokonała ponownej weryfikacji ww. dokumentów i zdaniem Uczelni istnieje zgodność zapisów między wskazanymi dokumentami. Jedynie więc precyzyjne wskazanie, w jakim dokumencie (tj. np. w harmonogramie realizacji programu studiów konkretnej edycji (2019, 2020, 2021), sylabusie kierunkowym (dla konkretnego etapu), sylabusie specjalnościowym (dla konkretnego etapu) czy też we wskaźnikach programu studiów) i źródle (np. czy w przedstawionym zespołowi oceniającemu raporcie samooceny, w dodatkowych dokumentach przekazanych podczas wizytacji, w dokumentach pobranych przez zespół oceniający ze strony internetowej Uczelni czy też z Biuletynu Informacji Publicznej) widnieje wskazana nieścisłość, pozwoliłoby Uczelni bardziej zrozumieć i jednocześnie wyeliminować nieprawidłowość.

Stanowisko Prezydium PKA

Uczelnia dokonała korekt w programie studiów dostosowując liczbę godzin praktyk oraz godzin zajęć z języka obcego (język angielski). Uczelnia we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy deklaruje, że po wprowadzonych zmianach wymiar praktyk obejmuje 720 godzin (było 648) i 24 ECTS. W planie studiów 2022 plik xls pkt. 6 praktyki zawodowe zaplanowano w wyższym, niż zadeklarowano wymiarze tj.: 72 godzin bezpośredniego kontaktu (24 godziny w bloku kierunkowym + 48 godziny w bloku specjalnościowym z czego 36 godzin w sali, 36 godzin jako zajęcia realizowane w postaci: egzaminów, instruktaży, konsultacji, narad, zaliczeń) oraz 828 godzin bez bezpośredniego kontaktu; łącznie 30 ECTS. Zmodyfikowanego sylabusu dla praktyk nie przedłożono. Zajęcia z języka angielskiego zaplanowano w wymiarze 90 godzin (po 45 godzin w semestrze 3 i 4). Dodatkowo studenci mogą wybrać jeden z trzech języków (angielski, niemiecki, rosyjski) w ramach zajęć z języka obcego do wyboru (45 godzin w semestrze 5). Zmodyfikowany program studiów (obowiązuje od roku akademickiego 2022/2023) obejmuje 4.760 godzin zajęć (182 ECTS). Liczba godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia określona w programie studiów łącznie oraz dla poszczególnych zajęć lub grup zajęć 2100 godzin / 80 ECTS (wobec uprzednio zaplanowanych 1932 godzin, 74,4 ECTS) obejmuje: 916 godzin wykładów i ćwiczeń w sali (S), 380 godzin ćwiczeń w terenie (T); 806 (było 660) godzin przeznaczonych na zajęcia realizowane w postaci: egzaminów, instruktaży, konsultacji, narad, zaliczeń itp. Liczba godzin realizowana bez bezpośredniego kontaktu nauczyciela ze studentami to 2658 godzin (101,6 ECTS). Uczelnia przedłożyła wybrane, przykładowe sprawozdania z przebiegu zajęć terenowych w których zawarła: informacje o miejscu realizacji zajęć terenowych; opis przebiegu zajęć terenowych; wykaz zadań wykonywanych przez studentów podczas zajęć terenowych; potwierdzenie osiągnięcia założonych efektów uczenia się realizowanych podczas zajęć praktycznych oraz potwierdzenie realizacji zajęć terenowych podpisane przez dziekana. Sprawozdania te mają jednak bardzo ogólny charakter i nie mogą w przedstawionej formie stanowić podstawy dla

potwierdzenia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się zaplanowanej dla tej formy zajęć, bowiem potwierdzenie osiągnięcia efektów uczenia się dokonywane jest bez właściwego uargumentowania np. na podstawie opisu „Studenci po seansie wraz z lektorem – wykładowcą omówili w języku angielskim spostrzeżenia po filmie” na podstawie którego potwierdzono osiągnięcie efektu uczenia się „Potrafi używać języka specjalistycznego, debatować, w zakresie dziedzin i dyscyplin naukowych właściwych dla wybranego kierunku oraz porozumiewać się w sposób klarowny i spójny z osobami pochodzącymi z różnych środowisk, wykorzystując także zaawansowane techniki informacyjno-komunikacyjne (ICT)”. Mając na uwadze fakt, że *gros* zajęć zaplanowano w formie zajęć terenowych (T) oraz egzaminów, instruktaży, konsultacji, porad, zaliczeń (K) konieczne jest właściwe: dokumentowanie realizacji tych form zajęć, potwierdzanie osiągnięcia efektów uczenia się oraz uzasadnianie że zajęcia (głównie terenowe) kształtujące umiejętności praktyczne są realizowane w warunkach właściwych do zakresu działalności zawodowej właściwym absolwentom kierunku zarządzanie profil praktyczny. Uczelnia poinformowała, że od roku akademickiego 2023/2024 włączy do programu studiów zajęcia z dziedziny nauk humanistycznych: Filozofię z elementami logiki (5 pkt. ECTS) oraz Kulturę języka z retoryką (3 pkt. ECTS). Sylabusów dla zajęć z dziedziny nauk humanistycznych jednakże nie przedłożono. Pod wskazanym przez Uczelnię linkiem umieszczono harmonogramy realizacji programu studiów oraz programy, w których zawarto efekty uczenia się, nie umieszczono tam jednak (na co wskazuje Uczelnia) sylabusów. Uczelnia zainicjowała działania naprawcze, które mają przede wszystkim deklaracyjny charakter, a zatem ich efekty i ocenę skuteczności będzie można przeprowadzić w przyszłości.

Uczelnia nie przeprowadziła wystarczająco skutecznych działań naprawczych a dodatkowe wyjaśnienia i materiały przedłożone przez Uczelnię nie pozwalają na zmianę oceny stopnia spełnienia kryterium 2.

W odniesieniu do kryterium 3

1. Uczelnia nie prowadzi selektywnego doboru kandydatów posiadających wstępną wiedzę i umiejętności na poziomie niezbędnym do osiągnięcia efektów uczenia się na ocenianym kierunku.
2. Nie wszystkie zastosowane do zajęć metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się umożliwiają sprawdzenie opanowania umiejętności praktycznych i przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku zarządzanie na studiach pierwszego stopnia o profilu praktycznym (np. dla ćwiczeń tylko prezentacja power point w grupie 7-9 osobowej, czy prezentacje dotyczące części teoretycznej danych zajęć na zajęciach terenowych). Pozwalają one sprawdzić w większości tylko efekty uczenia się w postaci wiedzy, a nie umiejętności i kompetencji społecznych).
3. Sposób zakwalifikowania przez Uczelnię niektórych zajęć do grupy zajęć praktycznych oraz brak zastosowania odpowiednich metod weryfikacji efektów uczenia się nie pozwalają na pełną weryfikację efektów uczenia się kształtujących umiejętności praktyczne studentów.
4. Rodzaj, forma, tematyka i metodyka prac egzaminacyjnych i etapowych oraz stawianych im wymagań nie są w pełni dostosowane do efektów uczenia się oraz zastosowań wiedzy z zakresu dyscypliny nauki o zarządzaniu i jakości, norm i zasad, a także praktyki w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku zarządzanie.

W odpowiedzi Uczelnia ustosunkowała się do nieprawidłowości wskazanych w raporcie zespołu oceniającego, a także przedstawiła przyjęte przez właściwe gremia: uchwałę rekrutacyjną na rok akademicki 2022/2023 (uchwała Senatu nr 1/01/2022 z dnia 5 stycznia 2022 r.), sprawozdania z prac terenowych oraz nową procedurę w tym zakresie (Zarządzenie Rektora Nr 104/06/2022 z dnia 17 czerwca 2022 r.), a także zmienione zasady dyplomowania (Zarządzenie Rektora Nr 100/06/2022 z dnia 15 czerwca 2022 r.), Zarządzenie Rektora Nr 094/06/2022 z dnia 09 czerwca 2022 r. w sprawie wprowadzenia w życie zmienionej „Procedury ewaluacji prac dyplomowych”, Zarządzenie Rektora Nr 095/06/2022 z dnia 09 czerwca 2022 r. w sprawie wprowadzenia w życie „Procedury ewaluacji prac etapowych”. W zakresie weryfikacji efektów uczenia się oraz w odniesieniu do przedstawionych do oceny prac etapowych oraz dyplomowych, ich poziomu i zakresu przedstawione materiały nie wyczerpują w pełni istoty zarzutów, a ich wdrożenie i pełne zastosowanie będzie możliwe do weryfikacji dopiero w przyszłości.

Stanowisko Uczelni

1. Uczelnia informuje, że Uczelnia prowadzi selektywny dobór kandydatów na studia i zaznacza (w kontekście przywołanej przez zespół oceniający uchwały rekrutacyjnej nr 03/01/2020 z dn. 16 marca 2020 r., która nie uwzględnia jeszcze selekcji doboru kandydatów na studia), że wprowadziła uwzględnienie wyników matur w procesie rekrutacji uchwałą Senatu nr 04/02/2021 z dn. 19.04.2021 r. (warunki rekrutacji na rok akademicki 2022/2023). Uczelnia wyjaśnia, że w uchwale widnieje również zapis o uwzględnieniu wyników matur na kierunku zarządzanie na Wydziale Studiów Społecznych w Poznaniu, co stało się pod wpływem uwag zawartych w opiniach sformułowanych w 2021 r. przez Polską Komisję Akredytacyjną dotyczących wniosków Uczelni o uruchomienie nowych kierunków studiów. Uczelnia w załączniku nr 7 do wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy ponownie przedstawia uchwałę nr 01/01/2022 wraz z załącznikiem nr 22 oraz ww. uchwałą Senatu nr 04/02/2021 z dn. 19.04.2021 r.
2. Uczelnia wyjaśnia, że w związku zaleceniami zespołu oceniającego (mając na względzie to, że kształcenie zdalne w Uczelni w wyniku pandemii trwa już trzeci rok akademicki) stworzyła studentom pełne możliwości do kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Uczelnia podjęła decyzję o systemowym jego wprowadzeniu od edycji 2022, czyli od roku akademickiego 2022/2023. Uczelnia informuje, że na posiedzeniu Senatu w dniu 13 czerwca 2022 r. zwołanym w trybie nadzwyczajnym ustaliła, że do zajęć prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość w programie studiów od edycji 2022 (od października 2022 r.) można zaliczyć: w semestrze I: wykłady z zajęć: *matematyka, technologia pracy umysłowej*; w semestrze II: wykłady z zajęć: *statystyka (opisowa), technologia informacyjna*; ćwiczenia z zajęć: *technologia informacyjna (pomocniczo)*; w semestrze III: wykłady z zajęć: *badania marketingowe, zarządzanie jakością*; ćwiczenia z zajęć: *informatyka w zarządzaniu (pomocniczo)*; w semestrze IV: wykłady z zajęć: *marketing handlu i usług, metody i techniki reklamy*; w semestrze V: wykłady z zajęć: *komunikacja interpersonalna, standardy audytu wewnętrznego, zagrożenia bezpieczeństwa informacji*. Stąd też w załączniku nr 2 do wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy Uczelnia przedstawia uchwałę Senatu nr 01/04/2022 z dnia 13 czerwca 2022 r. w sprawie ustalenia zmian w programie studiów na kierunku zarządzanie na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym na Wydziale Studiów Społecznych w Poznaniu w Wyższej Szkole Bezpieczeństwa z siedzibą

w Poznaniu, w którym ujęto ww. zajęcia (w pliku z efektami uczenia się). Uczelnia wyjaśnia, że w wyniku uwag zespołu oceniającego dokonała przeglądu stosowanych metod weryfikacji efektów uczenia się i to zarówno w odniesieniu do kształcenia stacjonarnego (w salach), jak i systemowo planowanego kształcenia z wykorzystaniem metod i technik na odległość od edycji 2022 i uzupełniła stosowane metody weryfikacji efektów uczenia się w odniesieniu do umiejętności kształtowanych podczas zajęć praktycznych. Zostały one przedstawione w załączniku nr 10 do wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy. Uczelnia informuje, że uwzględniając uwagi zespołu oceniającego dotyczące prac etapowych, które ściśle wiążą się z powyższą uwagą w kontekście metod weryfikacji efektów uczenia się podjęta działania, wprowadzając zmienioną Procedurę ewaluacji prac etapowych (załącznik 11 do wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy), w której uwzględniono wszystkie zastrzeżenia do prac etapowych, jakie miał zespół oceniający. Uczelnia informuje, że w załączniku nr 8 przedstawia zmodyfikowane i adekwatne do uwag zespołu oceniającego dokumenty, tj.: metody weryfikacji efektów uczenia się w zakresie umiejętności, jak również wzór sprawozdania z zajęć terenowych oraz zmienioną procedurę weryfikacji prac etapowych.

3. Uczelnia wyjaśnia, że uwaga zespołu oceniającego dotycząca stwierdzenia, że „sposób zakwalifikowania przez Uczelnię niektórych zajęć do grupy zajęć praktycznych oraz brak zastosowania odpowiednich metod weryfikacji efektów uczenia się nie pozwalają na pełną weryfikację efektów uczenia się kształtujących umiejętności praktyczne studentów” jest dla Uczelni niezrozumiała. W opinii Uczelni stanowi ona nowy zarzut, gdyż zarówno podczas wizytacji, jak i w raporcie z wizytacji zespołu oceniającego ta kwestia nie była poruszana. Uczelnia podkreśla, że „przyjęty podział zajęć na zajęcia praktyczne realizowane w sali oraz w terenie był pozytywnie oceniony podczas wizytacji zespołu oceniającego na kierunku zarządzanie w roku akademickim 2014/2015. Stąd też Uczelnia działała w dobrej wierze, myśląc, że funkcjonuje właściwie”.
4. Uczelnia wyjaśnia, że brak wyszczególnionych zastrzeżeń do prac dyplomowych, pozostaje dla Uczelni niezrozumiały, gdyż brak precyzyjnego określenia zastrzeżeń nie daje Uczelni możliwości zrozumienia uwag, a co się z tym wiąże wdrożenia skutecznych działań pro jakościowych w przyszłości. Uczelnia wskazuje, że udoskonalila obowiązujące w całej Uczelni Zasady dyplomowania, jak również funkcjonującą od 2018 r. Procedurę ewaluacji prac dyplomowych. Uczelnia zwraca uwagę, że stanowiska zespołów oceniających PKA wizytujących w Uczelni różne kierunki różnią się od siebie stąd Uczelnia wypracowuje polubowne rozwiązania, starając się pogodzić wszystkie stanowiska przy zachowaniu specyfiki każdego z kierunków prowadzonych w Uczelni. Uczelnia wskazuje, że uwzględnienie profilu praktycznego w pracach dyplomowych jest przedmiotem szczególnej uwagi od momentu jego wprowadzenia. W Uczelni zatem zwraca się uwagę na tematykę prac dyplomowych powiązanych z praktycznym wykorzystaniem wyników badań prowadzonych w ich ramach. Uczelnia informuje, że w wyniku podjętych działań naprawczych zmieniono zarządzeniem rektora Zasady dyplomowania oraz Procedurę ewaluacji prac dyplomowych (załącznik 9 do wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy), aby dostosować się do zaleceń m.in. zespołu oceniającego wizytującego kierunek psychologia.

Stanowisko Prezydium PKA

Uczelnia przedłożyła uchwałę nr 01/01/2022 z dnia 5 stycznia 2022 z której wynika, że „uwzględnia wyniki matur na świadectwie dojrzałości” a podstawą przyjęcia na studia „będzie ranking sporządzony na podstawie szczegółowych zasad odnoszących się do poszczególnych kierunków studiów (...)”. Kryteriów sporządzania rankingu (np. wskazania przedmiotów ze świadectwa dojrzałości branych pod uwagę w rankingu) jednak nie określono. W odniesieniu do procesu dyplomowania i prac dyplomowych Uczelnia ponownie udostępniła następujące dokumenty: zasady dyplomowania (Zarządzenie Rektora nr 100/06/2022 z dnia 15 czerwca 2022 r.), Zarządzenie Rektora nr 094/06/2022 z dnia 09 czerwca 2022 r. w sprawie wprowadzenia w życie zmienionej „Procedury ewaluacji prac dyplomowych”, Zarządzenie Rektora nr 095/06/2022 z dnia 9 czerwca 2022 r. w sprawie wprowadzenia w życie „Procedury ewaluacji prac etapowych”. Biorąc pod uwagę główne zarzuty zgłaszane wobec prac dyplomowych (m.in. nieadekwatność struktury prac dyplomowych do praktycznego profilu studiów) ocena skuteczności przyjętych przez Uczelnię procedur naprawczych dotyczących dyplomowania będzie możliwa dopiero w przyszłości. Uczelnia zainicjowała działania naprawcze na poziomie rozwiązań formalno-proceduralnych, których efekty i ocenę skuteczności będzie jednak można przeprowadzić w przyszłości.

Uczelnia nie przeprowadziła skutecznych działań naprawczych a dodatkowe wyjaśnienia i materiały przedłożone przez Uczelnię nie pozwalają na zmianę oceny stopnia spełnienia kryterium 3.

W odniesieniu do kryterium 10:

1. Brak jest odzwierciedlenia realnego funkcjonowania ciał kolegialnych i procedur uwzględnionych w Wewnętrznym Systemie Zapewniania Jakości Kształcenia w rzeczywistym działaniu Uczelni.
2. Wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia w Uczelni w znacznym zakresie nie działa, Uczelnia nie korzysta z przewidzianych procedur, ocena programu studiów nie obejmowała odpowiednich elementów, nie formułowano wniosków z prowadzonych ocen, nie podejmowano skutecznych działań. Wskazano liczne nieprawidłowości w zakresie: programu studiów, treści programowych, formy i organizacji zajęć, metod kształcenia, praktyk zawodowych, rekrutacji, metod weryfikacji osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, prac etapowych i dyplomowych, kadry akademickiej.

W odpowiedzi Uczelnia ustosunkowała się do nieprawidłowości wskazanych w raporcie zespołu oceniającego, a także przedstawiła zaktualizowane dokumenty przyjęte przez właściwe gremia: Wewnętrzny System Zapewniania Jakości Kształcenia (Zarządzenie Rektora nr 093/06/2022 z dnia 02 czerwca 2022 roku w sprawie wprowadzenia w życie zmienionego Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia) oraz szesnaście zaktualizowanych procedur systemu jakości (przyjętych stosownymi zarządzeniami Rektora). Uczelnia zmieniła strukturę organizacyjną w Wewnętrznym Systemie Zapewnienia Jakości Kształcenia, a także uwzględniła podczas projektowania programów studiów w szczególności innowacje dydaktyczne oraz współczesne technologie informacyjno-komunikacyjne, w tym metody, techniki i narzędzia kształcenia na odległość. Uczelnia przekazała dowody na stosowanie części procedur, a także zobowiązała się do wdrożenia i systematycznego stosowania WSZJK. Nie

wyczerpuje to istoty sprawy w zakresie nieprawidłowości w kryteriach 2 i 3 i część zarzutów pozostaje w mocy.

Stanowisko Uczelni

1. Uczelnia wskazuje, że przedstawiła szczegółowe wyjaśnienia dotyczące funkcjonowania poszczególnych jednostek wynikających z Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia, a dostosowanie ich nazw do nazw wynikających z wprowadzenia zmienionej struktury było jedynie formalną zmianą. Uczelnia wyjaśnia, że wszystkie organy niezmiennie realizowały swoje zadania wynikające z zapisów Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia. Uczelnia, chcąc dostosować się do uwagi Zespołu Oceniającego, podjęła działania naprawcze i dostosowała nazwy wszystkich osób i jednostek organizacyjnych zajmujących się jakością kształcenia w Wewnętrznym Systemie Zapewnienia Jakości Kształcenia do aktualnej struktury Uczelni (załącznik nr 3 do wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy). Uczelnia wyjaśnia, że w załączniku nr 10 przedstawia zarządzenie rektora nr 127/09/2021 z dn. 9 września 2021 r. w sprawie zmian w strukturze jednostek organizacyjnych oraz wyznaczenia na niektóre stanowiska służbowe, w którym w pkt. 9 widnieje stosowny zapis dotyczący ww. czasu na dostosowanie dokumentów wewnętrznych Uczelni. Uczelnia informuje, że „przedstawiła wszystkie dokumenty dotyczące realnego funkcjonowania ciał kolegialnych oraz procedur wynikających z Wewnętrznego Systemu Jakości Kształcenia, o które poprosił Zespół Oceniający, wobec czego uwaga dotycząca realnego funkcjonowania jedynie części procedur z zakresu systemu jakości, jest dla Uczelni niezrozumiała”.
2. Uczelnia zwraca uwagę, że „czas pandemii w dużym stopniu zaburzył realizację programu studiów wynikającą z literalnych zapisów w programie studiów”; że „opierała się na wcześniejszych pozytywnych ocenach programowych Zespołów Oceniających Polskiej Komisji Akredytacyjnej i wynikającego z nich przekonania, że Uczelnia działa prawidłowo” oraz że wprowadziła szereg działań naprawczych m.in. „jako działania projakościowe do obowiązujących dokumentów w Uczelni – dotyczy to m. in. kwestii modyfikacji m. in. Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia, Zasad dyplomowania, Procedury ewaluacji prac dyplomowych, Procedury ewaluacji prac etapowych, Procedury hospitacji i ewaluacji zajęć dydaktycznych w kształceniu stacjonarnym (w salach), Procedury hospitacji i ewaluacji zajęć dydaktycznych w kształceniu z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość itp.” Jednocześnie Uczelnia „wyraża wątpliwość dotyczącą podtrzymania uwagi dotyczącej kadry, jaka pojawiła się w pkt. 2 kryterium nr 10 w ww. uchwale (s. 3), tj.: „Wskazano liczne nieprawidłowości w zakresie: (...), kadry akademickiej”, gdyż jednocześnie w ww. uchwale uznano kryterium nr 4 dotyczące kadry akademickiej, za spełnione w pełni (po przedstawieniu stosownej dokumentacji w odpowiedzi Uczelni na raport z wizytacji)”. Uczelnia wskazuje, że ma świadomość nieustannej konieczności doskonalenia wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia i jest otwarta na wszystkie prośby, wskazówki i zalecenia poszczególnych Zespołów Oceniających. Uczelnia informuje, że podchodzi do każdego z nich z dużą starannością, chcąc wyeliminować stwierdzone uchybienia i dostosować się do wszystkich wskazanych uwag. Jednakże w sytuacji, gdy niemal wszystkie z nich nie zostały doprecyzowane i nie odnoszą się do konkretnych wyjaśnień i dokumentów przedstawionych przez Uczelnię, trudno jest Uczelni ocenić, które działania zostały

ocenione właściwie, a przede wszystkim, czy wszystkie z nich wraz z wyjaśnieniami zostały uwzględnione przez Zespół Oceniający.

Stanowisko Prezydium PKA

Uczelnia nie przedstawiła żadnych nowych dokumentów, faktów ani okoliczności, które nie byłyby znane PKA na etapie oceny dokonywanej przez zespół oceniający. Uczelnia zainicjowała szereg działań naprawczych, których ocena nie jest jednak w pełni możliwa na etapie rozpatrywania wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, bowiem rozwiązania przyjęte przez Uczelnię mają głównie deklaracyjny charakter a ocena ich efektów będzie zatem możliwa w przyszłości.

W związku z powyższym sformułowany uprzednio zarzut pozostaje w mocy.

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej zobowiązało Uczelnię wymienioną w § 1 do realizacji następujących zaleceń:

W odniesieniu do kryterium 2:

1. zaleca się ujęcie w sylabusach treści programowych w sposób pozwalający na ocenę zgodności treści programowych z zakładanymi efektami uczenia się oraz kompleksowości i aktualności treści na poziomie zapewniającym osiągnięcie przez studentów wszystkich zakładanych efektów uczenia się.
2. zaleca się weryfikację i oszacowanie nakładu pracy niezbędnego do osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć lub grup zajęć wymagających i niewymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów.
3. zaleca się ujęcie w planie studiów zajęć z dziedziny nauk humanistycznych w wymiarze nie mniejszym niż 5 ECTS.
4. zaleca się udostępnienie studentom treści programowych zajęć z języka obcego skorelowanych z rozkładem godzin w planie studiów, umożliwiających uzyskanie przez studentów kompetencji w zakresie opanowania języka obcego co najmniej na poziomie B2.
5. zaleca się dostosowanie liczby godzin praktyk zawodowych do określonych dla nich efektów uczenia się oraz zapewnienie spójności zaplanowanego wymiaru praktyk między sylabusem i programem studiów.
6. zaleca się wdrożenie skutecznych działań projakościowych w celu zapobiegania zdiagnozowanych błędów i nieprawidłowości w przyszłości.

W odniesieniu do kryterium 3:

1. zaleca się dobór metod weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się w pełni umożliwiających sprawdzenie opanowania umiejętności praktycznych i przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku.
2. zaleca się przyjęcie przez Uczelnię odpowiedniego wymiaru zajęć, które realnie kształtują umiejętności praktyczne studentów oraz zastosowanie odpowiednich metod weryfikacji efektów uczenia się pozwalających na pełną weryfikację efektów uczenia się dla zajęć kształtujących umiejętności praktyczne studentów.
3. zaleca się dostosowanie rodzaju, formy, tematyki i metodyki prac egzaminacyjnych i etapowych oraz stawianych im wymagań do poziomu studiów pierwszego stopnia, profilu praktycznego, efektów uczenia się oraz zastosowań wiedzy z zakresu dyscypliny nauki

- o zarządzaniu i jakości, norm i zasad, a także praktyki w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku.
4. zaleca się wdrożenie skutecznych działań pro jakościowych w celu zapobiegania zdiagnozowanych błędów i nieprawidłowości w przyszłości.

W odniesieniu do kryterium 10:

1. zaleca się bieżące stosowanie procedur przewidzianych Wewnętrznym Systemem Zapewniania Jakości Kształcenia.

Pozostałe kryteria zostały spełnione.

Stanowisko Uczelni

Uczelnia stoi na stanowisku, że przeprowadziła skuteczne działania naprawcze pozwalające na zmianę stopnia spełnienia kryteriów 2,3,10.

Stanowisko Prezydium PKA

Uczelnia zainicjowała działania naprawcze których ocena będzie możliwa w przyszłości, a dodatkowe wyjaśnienia i materiały przedłożone przez Uczelnię nie pozwalają na zmianę oceny stopnia spełnienia kryteriów 2,3,10 stąd podtrzymuje się w mocy uprzednio sformułowane względem Uczelni zalecenia.

Biorąc pod uwagę brak podstaw do podwyższenia oceny kryteriów 2, 3, 10 z „kryterium częściowo spełnione” na „kryterium spełnione” oraz fakt, że Uczelnia nie podjęła skutecznych działań naprawczych niwelujących istotę zarzutów Prezydium PKA stwierdza, iż nie zaistniały przesłanki do zmiany wydanej wcześniej oceny.

§ 2

Uchwałę Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej otrzymują:

1. Minister Edukacji i Nauki,
2. Rektor Wyższej Szkoły Bezpieczeństwa w Poznaniu.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Polskiej Komisji Akredytacyjnej
Stanisław Wrzosek
/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/